

AAN De voorzitter van de Gemeenteraad en het Collega
VAN Joris Wijsmuller | Duurzaam Den Haag
BETREFT Coalitieakkoord 2022--2026
DATUM 21 september 2022

Geachte gemeenteraadsleden en geachte (beoogde) collegeleden,

Goed dat er nu (eindelijk) een nieuw coalitieakkoord is!

Voor de stad en voor duurzaamheid is het cruciaal dat de gemeente een heldere koers heeft voor de lange termijn. Zo is het van groot belang dat de nieuwe coalitie vasthoudt aan de doelstelling van klimaatneutraal in 2030. De zichtbare klimaatveranderingen en internationale onderzoeken onderstrepen de urgentie. We hebben geen tijd te verliezen en moeten doen wat we kunnen om de uitstoot van CO2 tegen te gaan. Ik roep de coalitie én oppositie dan ook op om koersvast te blijven en de samenwerking te zoeken.

Om invulling te geven aan de doelstelling van klimaatneutraal in 2030 is een flinke versnelling noodzakelijk. In het akkoord lees je dit alleen terug in de ambitie om het resterende Eneco-budget van circa 100 miljoen euro versneld in te zetten om het aantal te verduurzamen woningen op te schroeven van 5.000 naar 10.000 woningen per jaar met voorrang voor woningen met energielabel E, F en G. Hoe deze versnelling in met name kwetsbare wijken wordt georganiseerd en bewoners hierbij worden betrokken, is nog onduidelijk. Duurzaam Den Haag wil, als buitenboordmotor van de gemeente op het gebied van bewonersparticipatie en met ervaring juist ook in de kwetsbare wijken, hier graag aan bijdragen met de inzet van meer buurtteams en energiecoaches.

Met de opstapeling van de vele crises (naast de klimaatcrisis ook corona-, stikstof, woon-, asiel- en gascrisis) dreigt de kloof tussen vermogenden en minder vermogenden te groeien. Veranderingen die hiermee samenhangen leiden tot grote zorgen en onrust. Ook hiervoor is het noodzakelijk dat het stadsbestuur een heldere en rechtvaardige koers bewaakt vanuit het besef dat iedereen in onze stad talenten heeft, kansen verdient en naar vermogen een bijdrage moet kunnen leveren. Goed om te lezen dat de coalitie participatie niet als keuze maar als uitgangspunt ziet, meer gebiedsgericht wil werken, en de beperkte middelen met name inzet voor ondersteuning van de minder vermogenden en het versterken van de veerkracht en weerbaarheid van bewoners. Duurzaam Den Haag zet zich hier met volle overtuiging voor in.

De coalitie heeft terecht oog voor huiseigenaren met weinig spaargeld en lage leencapaciteit, maar ik mis aandacht voor de positie van huurders. Veel duurzaamheidssubsidies die langdurig effect hebben komen vooral bij de meer vermogenden terecht. De overheid heeft diverse subsidies voor grotere maatregelen die lagere energiekosten en soms zelfs belastingvoordeel opleveren. Om op deze subsidies aanspraak te kunnen maken is startkapitaal nodig, iets dat grote groepen uit de samenleving niet hebben. Terwijl die mensen juist het hardst worden geraakt door de hoge energieprijzen en dat zijn zeker ook huurders. Zij moeten het doen met tochtstrippen, radiatorfolie, waterbesparende douchekoppen, ledlampen en besparingstips. De gemeente heeft daar met de Direct Bespaar Actie weliswaar een goed aanbod voor, maar dit zijn eerste stapjes die te beperkt zijn om een hele woning aan te pakken en huishoudens voor te bereiden op de toekomst. Wie al veel had, krijgt dus nóg meer, en wie al weinig had, krijgt dus minder. Voor een rechtvaardige energietransitie waarmee de veerkracht en weerbaarheid van bewoners wordt vergroot, is het dus zaak om de inzet van duurzaamheidssubsidies en het resterende Eneco-budget kritisch te bezien. Vergeet de huurders niet.

Hierbij wil ik ook aandacht vragen voor het ondersteunen van energiecoöperaties. Op mijn allereerste werkdag voor Duurzaam Den Haag mocht ik samen met wethouder Van Tongeren de zonnepanelen van coöperatie Energierijk Molenwijk openen. Deze zonnepanelen op Trefpunt Laakhage (misschien wel het duurzaamste buurthuis van Nederland) en op sporthal Lipa zijn van en voor bewoners in Molenwijk die geen eigen dak en weinig geld hebben, maar nu wel van de opbrengsten kunnen meeprofiteren. De business case hiervoor, met o.a. leningen en de landelijke op-rozen-regeling, kon alleen sluitend worden gemaakt dankzij een incidentele subsidie van de gemeente. Met de ervaring die is opgedaan willen wij nu samen met bewoners versneld ook in andere wijken energiecoöperaties opstarten, maar hiervoor is gemeentelijke subsidie of een renteloze lening voor energiecoöperaties dus wel onontbeerbaar. Ik vraag het nieuwe college om hiervoor een voorziening te treffen.

Verder inzoomend op duurzaamheid in het coalitieakkoord staan veel goede zaken benoemd. Ik ben blij om te lezen dat de coalitie wil doorgaan met Operatie Steenbreek, Bomen voor Den Haag, Containertuintjes, Energiecoaches, Duurzame Dakenjacht en de Mobiliteitstransitie. Ook ben ik blij dat de voorkeur voor lokale, duurzame warmtebronnen onverminderd wordt doorgezet en voor iedere wijk een routekaart wordt opgesteld met perspectief op nieuwe hernieuwbare warmtebronnen en een energiemenukaart. Duurzaam Den Haag wil op al deze onderwerpen graag onze kennis en netwerken inzetten en samen met bewoners duurzaam doen. Daarnaast is het goed te lezen dat de coalitie ook nieuwe accenten legt en meer werk wil maken van circulaire economie en afvalscheiding, vergroening van versteende wijken, de voedselstrategie wordt herijkt en de duurzaamheidseisen uit het inkoopbeleid worden aangescherpt en gehandhaafd. Duurzaam Den Haag wil op de genoemde terreinen graag meedenken en acties ontwikkelen die het handelingsperspectief van de gemeente én bewoners vergroten.

Tot slot vraag ik uw aandacht voor de huidige krapte op de arbeidsmarkt die met de vergrijzing en de energietransitie verder dreigt toe te nemen. Terwijl met de stijgende energierekeningen juist meer mensen nodig zijn voor energiebesparing en het versneld verduurzamen van woningen. Er moet snel worden geïnvesteerd in de opleiding van bijvoorbeeld installateurs, energiecoaches en alle vakmensen die nodig zijn om die 10.000 woningen per jaar (of meer) te verduurzamen. Ik lees dat de coalitie samen met ROC's meer vakmensen wil opleiden en wil ombijtscholen. Maar ik mis concrete plannen en middelen voor deze opgave met kansen voor duurzame arbeidsdeelname. Geef dit prioriteit en maak hier haast mee, en zorg dat de energietransitie geen vertraging oploopt maar daadwerkelijk versneld kan worden.

Duurzaam Den Haag kijkt uit naar een goede samenwerking de komende periode met de raad en het nieuwe college. En gaat vooral samen met bewoners aan de slag om van Den Haag een veerkrachtige en duurzame stad te maken waarin iedereen duurzaam kan doen!

Met vriendelijke groeten,

Joris Wijsmuller
Directeur Duurzaam Den Haag

